

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

13 december 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de oprichting van een Regionaal Technologisch Centrum (RTC) in Kortrijk

Vraag om uitleg van de heer Lucien Suykens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de situatie van de kinderdagverblijven van het Gemeenschapsonderwijs in het Brusselsse

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de financiering van het gelijkekansenbeleid

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 13 december 2001

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer André Van Nieuwkerke

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.27 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de oprichting van een Regionaal Technologisch Centrum (RTC) in Kortrijk

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbroeke tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de oprichting van een Regionaal Technologisch Centrum (RTC) in Kortrijk.

De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil een vraag stellen over de uitwerking van de regionale technologische centra. In uw beleidsnota had u aangekondigd daar werk van te maken. Dit is op zich een goed initiatief waarbij het de bedoeling is dat technische scholen samenwerken met het bedrijfsleven. Er wordt ook gestreefd naar een optimale uitwerking van de bedrijfsstages.

Ik wil het vandaag in het bijzonder hebben over het RTC van Zuid-West-Vlaanderen. Hierover is in deze commissie al gepraat door de heer Martens tijdens de begrotingsbespreking. Met deze vraag om uitleg wil ik daar even dieper op ingaan.

In de regio is hieromtrent enige verwarring ontstaan. Mevrouw de minister, op 20 november laatstleden hebt u het RTC Zuid-West-Vlaanderen met enige luister geopend. Dit was voorbereid als een dossier voor heel die regio. Nu blijkt echter dat dit wordt verengd tot een lokaal initiatief dat zich enkel richt tot drie scholen in Kortrijk, met name

het PTI, het VTI en het KTA van Heule. Nochtans waren er bij de voorbereiding heel wat andere scholen betrokken, namelijk de technische scholen van Roeselare, Tielt, Izegem, Menen, Waregem en ik vermoed zelfs Ieper. Dit beantwoordde aan een regionale uitbouw. Door omstandigheden is dit echter ontspoord en wordt er van start gegaan met een lokaal RTC Kortrijk. Het gevolg is dat er heel wat ongenoegen heerst bij de andere technische scholen uit de regio. Ze waren nochtans bereid om te participeren omdat ze de doelstellingen onderschrijven.

Vandaar dat ik enkele vragen aan de minister wil stellen. Waarom werd dit project dat oorspronkelijk was bedoeld als een regionaal centrum, tot een lokaal initiatief verengd ? Waarom werd de betoonde bereidheid tot participatie en samenwerking uitgaande van liefst zes technische scholen genegeerd en beperkt tot drie scholen uit Kortrijk ? Kan dit nog worden bijgestuurd zodat effectief voor een regionaal RTC wordt gezorgd en niet louter voor een lokaal ?

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik heb tijdens de begrotingsbespreking inderdaad gewezen op deze zaak en de gevoeligheden daaromtrent in de regio. Elke regio heeft zijn eigen gevoeligheden en het is dikwijls moeilijk om daar van buitenaf een zicht op te hebben. Samenwerking tussen Ieper en Poperinge bijvoorbeeld, is om redenen die ik niet begrijp, altijd gedoemd om te mislukken. Kortrijk ligt ook erg gevoelig. Met al deze elementen moet rekening worden gehouden.

Bij de VTI's die door de heer Vandenbroeke zijn opgesomd, leeft er heel wat ongenoegen. Ze hebben het gevoel dat ze zijn gemanipuleerd, zeker door het streekplatform Rebak, het Regionaal Beleidscomité Arrondissement Kortrijk. Er is een raad van bestuur samengesteld zonder enig overleg

Martens

met de technische scholen. Laat het duidelijk zijn dat ze achter dit project staan, maar het moet worden uitgevoerd onder goede voorwaarden. Dat betekent onder meer dat het bruikbaar moet zijn voor zeker 50 percent van het doelpubliek, in de eerste plaats het secundair onderwijs. Ze vinden het ook belangrijk dat dit op neutraal terrein gebeurt. Er moeten dus afspraken worden gemaakt over wie er hoeveel uren gebruik van kan maken. Er rijzen heel veel vragen bij het feit dat dit is ingebed in een school. De middelen moeten worden toegekend aan het RTC zelf en niet aan de scholen. Binnen het RTC moeten ook andere projecten naast Mecha-tronica, kansen en een financiering krijgen.

De RTC's kunnen zeker een rol spelen in de ondersteuning van het technisch en beroepsonderwijs. Het is duidelijk dat een RTC een goed draagvlak moet hebben om te kunnen slagen. De eerste betrokkenen moeten zich in elk geval in dit project kunnen herkennen. Blijkbaar is dat niet het geval. Daarom sluit ik me aan bij de vraag van de heer Vandenbroeke.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, de zorg van de vraagsteller is de voorbije weken ook mijn zorg geweest. Ik wil alle details in de juiste context plaatsen en de ontstaansgeschiedenis van dit RTC schetsen.

De eerste aanzet voor het RTC Zuid-West-Vlaanderen werd gegeven op een bijeenkomst in Kortrijk op 22 februari 2000. Op die bijeenkomst met een aantal belangrijke actoren uit de onderwijs- en bedrijfswereld, heb ik voorgesteld om te onderzoeken in welke mate er in de regio interesse bestond voor de oprichting van een netoverstijgend RTC dat kan bijdragen aan de oplossing van een deel van de problemen waarmee het TSO en het BSO te kampen hebben, en tot een grotere uitstraling van het TSO en BSO.

Op 22 juni 2001 werd een dossier ingediend over het project Mecha-tronica. Dat moet worden beschouwd als een aanzet tot de uitbouw van een RTC Zuid-West-Vlaanderen. Hieraan waren verschillende vergaderingen voorafgegaan, waarop zowel de initiatiefnemers uit het Kortrijkse als vertegenwoordigers van scholen uit Izegem, Tielt, Roeselare, Waregem en Menen aanwezig waren. Er bleken onder de deelnemers verschillende opvat-

tingen te bestaan over de invulling en de leiding van zo'n RTC. Toch wilde iedereen verder zoeken naar een voor iedereen aanvaardbaar voorstel. Dit werd bevestigd op een bijeenkomst op 23 mei in Kortrijk. Daar werd besloten om een aantal voorstellen met een kleine groep uit te werken. Dat leidde op 6 juli niet tot de verwachte resultaten.

Om uit de impasse te geraken heb ik zelf het initiatief genomen om de betrokken partijen op mijn kabinet uit te nodigen op 10 juli. PTI Kortrijk, VTI Kortrijk, KTA Heule, VION, Rebak, Pet af voor Technisch Onderwijs, Tofam, de plaatselijke kamer van koophandel, VKW en VTI Izegem, als vertegenwoordiger van de andere VTI's, waren daar aanwezig.

Na de bijeenkomst heb ik aan de indieners van het dossier RTC Zuid-West-Vlaanderen op 20 juli 2001 een uitvoerige brief geschreven waarin ik een aantal correcties van hun voorstellen vroeg, alvorens ik hun initiatief als RTC wou erkennen. Ik vroeg van hen een ondertekende engagementsverklaring waarin onder andere werd vermeld dat de werkingsregio de onderwijszones 39, 40, 42, 45, 27 en 34 zou dekken. Dat gaat over Ieper, Poperinge, Kortrijk, Izegem, Roeselare, Waregem, Deinze, Tielt, Oudenaarde en Ronse. Bovendien moest de beheersstructuur van het RTC op een gelijkaardige manier worden opengetrokken en moesten alle geïnteresseerde sectoren de mogelijkheid krijgen om aan de uitbouw van het centrum mee te werken. In die zin heb ik ook brieven geschreven naar Febelhout, Febeltex, Sirev, enzovoort.

Na een bijkomende vergadering waarop een verduidelijking over de gevraagde engagementen werd gegeven, ontving ik op 10 september van de initiatiefnemers de gevraagde engagementsverklaring. Hierin stellen zij expliciet dat het kerngebied van dit RTC de regio Kortrijk-Roeselare-Tielt is en dat alle projecten toegankelijk zijn voor alle scholen uit de door mij gevraagde onderwijszones. Om te beletten dat het project Mecha-tronica zou worden geclaimd door de Kortrijkse scholen stellen zij even expliciet dat de directeurs van die scholen in geen geval deel kunnen uitmaken van het dagelijkse bestuur.

Op basis op dit engagement besloot ik het RTC officieel te installeren op 20 november 2001. Op 15 november ontving ik signalen dat er nog steeds ongenoegen bestond bij een aantal scholen. Die signalen zijn trouwens ook bij u terechtgekomen. Ik heb onmiddellijk contact opgenomen met beide partijen en uit de mij toegezonden antwoorden bleek dat er toch nog een aantal misverstanden

Vanderpoorten

bleven bestaan, maar dat er wel bereidheid bestond om verder te praten.

Intussen had ik van de initiatiefnemers vernomen dat zij de vertegenwoordiging van het onderwijs in het RTC wensten te versterken en uit te breiden. Naar aanleiding daarvan heb ik op vrijdag 7 december 2001 een bijeenkomst georganiseerd in het VTI te Izegem. Het resultaat van die bijeenkomst was dat beide partijen verder willen praten en dat ze aanwezig zouden zijn op een bijeenkomst ter bespreking van de beheersstructuur van het RTC op woensdag 12 december 2001. Ik heb beide partijen duidelijk gemaakt dat ik bij het vaststellen van een manifeste onwil om samen te werken, de erkenning van het RTC zou herzien.

Op de vergadering gisteravond waren alle VTI's aanwezig. Er werd een volledige consensus bereikt over de samenstelling van het beheersorgaan en het werkingsgebied van het RTC in Midden- en Zuid-West-Vlaanderen.

Het project werd niet verengd tot een lokaal project. Integendeel, ik heb er steeds op gehamerd dat het een regionaal project moest zijn en ik heb schriftelijke engagementen gekregen van de initiatiefnemers dat het project tot een aantal onderwijszones zou worden uitgebreid. Ze hebben dat engagement onlangs schriftelijk bevestigd en ze hebben dit ook klaar en duidelijk gesteld in aanwezigheid van de directies van de VTI's op 7 december 2001.

Uit de historische schets blijkt duidelijk dat ik de bereidheid tot participatie van een aantal technische scholen helemaal niet heb genegeerd en dat ik verschillende initiatieven heb genomen om die samenwerking mogelijk te maken door onder andere te eisen dat ze werden vertegenwoordigd in de bestuursorganen van het RTC. Dit werd hen trouwens toegezegd op de bijeenkomst van 7 december 2001 en is gisteren bevestigd.

Ik heb alle nodige stappen ondernomen om de noodzakelijke bijsturing te realiseren. Ik heb natuurlijk gevoeld dat het moeite kostte om tot een spontane samenwerking te komen. Daarom heb ik me voorgenomen om de ontwikkeling van dat RTC, maar ook van de andere RTC's, van heel nabij te volgen. Ik heb een evaluatie gevraagd over

een periode van drie maanden. De gebeurtenissen van de voorbije maanden en weken hebben me gesterkt in een aantal overtuigingen. Men zal moeten samenwerken in de toekomst. Het is niet omdat het niet vanzelfsprekend is, dat men er niet moet aan werken. Samenwerking is juist het opzet van het RTC. We moeten absoluut afstappen van de hokjesmentaliteit die er toch nog vaak is.

De start is altijd moeilijk, ik maak me daar geen illusies over. Wijzigingen in de onderwijsdecreetgeving kunnen niet tot stand komen zonder dat daar in het begin over wordt gesputterd. Ik heb ondertussen ook geleerd dat er heel veel interesse bestaat voor deze projecten. We krijgen veel vragen uit andere regio's van Vlaanderen om zulke projecten te starten. Met het principe zitten we goed, maar het moet van nabij worden gevolgd en we moeten voortdurend hameren op samenwerking. We zullen onze eisen moeten formuleren en de betrokkenen, met respect voor alle eigenheden, moeten dwingen tot samenwerking. Het is in ieder geval boeiend om te volgen hoe het bedrijfsleven en het onderwijs dichter bij elkaar schijnen te willen komen.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor uw zeer geactualiseerd antwoord. Ik sta achter het heel waardevol initiatief. Ik hoop dat er zich in Vlaanderen nog zulke RTC's ontwikkelen. Mevrouw de minister, ik heb de indruk dat u op kruissnelheid komt en dat u goed hebt onderhandeld.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw inspanningen. Ik ben verheugd te horen dat er gisterenavond een akkoord is bereikt. Ik dank u ook voor uw degelijk antwoord dat duidelijk heeft gemaakt dat u, in tegenstelling tot de burgemeester van Kortrijk, weet hoe u dit probleem moet aanpakken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Lucien Suykens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de situatie van de kinderdagverblijven van het Gemeenschapsonderwijs in het Brusselse

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Suykens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de situatie van de kinderdagverblijven van het Gemeenschapsonderwijs in het Brusselse.

De heer Suykens heeft het woord.

De heer Lucien Suykens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb over dit onderwerp in maart 2001 al een vraag om uitleg gesteld. De kinderverzorgsters van de Brusselse kinderdagverblijven staan er niet goed voor. De heer Gatz heeft in juli 2001 trouwens een interpellatie gehouden over diezelfde kinderdagverblijven en het statuut van de mensen die er werken.

In CAO V, die betrekking heeft op de jaren 1999 en 2000, werd een regeling aangekondigd. Die is er ondanks mijn vraag van 22 maart 2001 nog steeds niet. U antwoordde in maart : 'Het is een discussiepunt dat nu nog niet duidelijk is, maar waarover binnenkort zal worden beslist.'

Op de interpellatie van de heer Gatz antwoordde u in juli 2001 dat er op 23 maart 2001 een principiële beslissing was genomen in verband met de overheveling van die kinderdagverblijven naar het departement Welzijn. Er waren toen al contacten tussen het departement Welzijn en Onderwijs. U hoopte toen dat u enkele maanden later een oplossing zou kunnen voorstellen. Ik weet dat de definitieve overdracht pas gepland is op 1 januari 2003 en dat die datum nog ver in de toekomst ligt. Er zijn vandaag echter vijf maanden verstreken sinds de interpellatie van de heer Gatz en ik zou dan ook graag een antwoord krijgen op de volgende vragen.

Wat is de stand van zaken in dit dossier ? Hoe vaak vergaderde de interkabinettenwerkgroep Onderwijs-Welzijn over de problematiek ? Hebt u er weet van dat een aantal personeelsleden een gerechtelijke procedure hebben gestart om een vaste benoeming af te dwingen ? Gelet op een uitspraak van de rechtbank van eerste aanleg op 14 april 2000, kunt u ervan uitgaan dat die procedure een positief resultaat zal hebben.

Uiteraard zal de overdracht voor de scholengroep-Brussel ernstige gevolgen hebben voor de personeelsformatie en op financieel-budgettair vlak.

Vandaar mijn volgende vraag. Wordt de scholengroep bij de werkzaamheden betrokken ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, de regularisatie van de Nederlandstalige kinderdagverblijven te Brussel is gepland in twee fasen. In de eerste fase is in de context van de sectorale sociale programmatie voor de jaren 1999 en 2000 beslist dat op het niveau van de Vlaamse regering een decretale regeling zal worden vastgelegd voor de Brusselse kinderdagverblijven op basis van de resultaten van een werkgroep. De decretale bepalingen zouden een oplossing moeten bieden voor de problemen uit het verleden. Ze moeten bovendien zorgen voor een decretale verankering voor de toekomst en een normenstelsel vastleggen dat is gebaseerd op dat van Kind & Gezin. Aan de voorbereiding van deze regularisatie van het verleden en van de decretale verankering voor de toekomst, wordt op dit ogenblik de laatste hand gelegd door de administratie. Om een zicht te krijgen op de reikwijdte en de administratieve en financiële modaliteiten van de regularisatie, werd immers geopteerd voor een grondige inventarisatie van de verschillende personeelsdossiers. De regularisatie zal worden ingeschreven in het eerstkomend ontwerp van verzameldecreet XIV voor het onderwijs.

Ik ben op de hoogte van het feit dat een aantal personeelsleden van de Brusselse kinderdagverblijven met een gerechtelijke procedure zijn begonnen. Op basis van de resultaten van de analyse van de dossiers wordt deze procedure op de gebruikelijke manier opgevolgd. In een fundamentele regularisatie wordt voorzien via de zojuist vermelde decretale regeling.

De tweede fase is het resultaat van de beslissing van de Vlaamse regering op 23 maart 2001 om de Brusselse kinderdagverblijven van het gemeenschapsonderwijs in te delen in het beleidsdomein Welzijn en Volksgezondheid. Dit is een gevolg van de geplande hervormingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de totale en algemene invulling van de 13 homogene beleidsdomeinen in de context van Beter Bestuurlijk Beleid. In mei 2001 is er al een eerste bijeenkomst geweest tussen vertegenwoordigers van het departement Onderwijs en van Kind & gezin. De concrete invulling van het domein Welzijn en Volksgezondheid wordt uitgewerkt onder de verantwoordelijkheid en het voorzitterschap van mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke kansen.

De voorzitter : De heer Suykens heeft het woord.

De heer Lucien Suykens : Mevrouw de minister, ik had gehoopt op een positief antwoord. Ik heb vandaag niet veel bijgeleerd en dat is spijtig. Sinds de eerste vraag om uitleg over deze kwestie is er blijkbaar nog niet veel gebeurd. U hebt verwezen naar het ontwerp van verzameldecreet XIV, maar ik denk dat de mensen in kwestie daar niet mee geholpen zijn. Ik zou het spijtig vinden dat de trage Brusselse rechtbank een uitspraak zou doen nog voor er een akkoord komt tussen Welzijn en Onderwijs.

Minister Marleen Vanderpoorten : Het decreet heeft betrekking op de eerste fase. We moeten een decretale verankering hebben. De teksten in verband met het verzameldecreet zullen hier in de loop van de volgende maanden terechtkomen. We moeten daarop wachten. Over de overdracht naar Welzijn wordt op het niveau van de administraties onderhandeld.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de financiering van het gelijkekansenbeleid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de financiering van het gelijkekansenbeleid.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, u wenst terecht grote inspanningen te doen in verband met de achterstandssituatie waarin veel kinderen uit allochtone en kansarme milieus zich bevinden. Het ontwerp van gelijkekansen decreet zal een belangrijke rol spelen. Mijn fractie steunt u in uw ambitie. Wij hopen dat het u lukt in dit verband enkele grote stappen voorwaarts te zetten. Dat betekent natuurlijk niet dat wij het eens zullen zijn met de volledige inhoud van het ontwerp van decreet, maar daar kunnen we nu nog niets over zeggen.

Wij merken dat er op het terrein onrust groeit. Er worden vragen gesteld over de manier waarop een en ander zal worden gefinancierd. Wij kunnen uit de cijfers van de begroting niet zomaar aflezen hoe

die financiering zal gebeuren. Daarom wil ik hier nog enkele vragen stellen om duidelijkheid te krijgen.

Volgens de krantenberichten zou u de middelen voor zorgverbreding die er vandaag zijn, willen concentreren op de doelgroep. Dat betekent dat een beperkt aantal scholen substantieel meer zal worden gefinancierd. Ik heb bovendien begrepen dat de instapdrempel van het decreet relatief hoog is. Er is sprake van 20 percent van het leerlingenaantal. Het is misschien wenselijk een simulatie te laten uitvoeren. Wij hebben u reeds geprezen voor het feit dat u de middelen hebt laten aangroeien. Die middelen zullen dus worden geconcentreerd op de doelgroep die u in verband met het gelijkekansenbeleid voor ogen hebt.

Ik weet niet of dat juist is, daarom had ik graag vernomen wanneer het ontwerp van decreet wordt goedgekeurd. Ik neem aan dat het zal ingaan op 1 september 2002. Welke budgettaire repercussies zal dat hebben ? Welke inspanningen zullen de scholen moeten leveren die niet een voldoende aantal doelgroepleerlingen hebben ? Wie zal nog een beroep kunnen doen op het schoolopbouwwerk, het onderwijsvoorrangbeleid en de zorgverbreding ? Wat gebeurt er met kinderen met leerstoornissen die les volgen in scholen die niet beantwoorden aan het profiel dat de minister definieert in het gelijkekansen decreet ? Hoe worden die begeleid, en hoe wordt dat budgettair geregeld ? De taakleraren worden niet op zich gesubsidieerd. Men wil het besluit op basis waarvan de middelen voor taakleraren vrijkomen, opheffen. Wat zal er gebeuren met de positie en de opdrachten van de taakleraren ? Binnen welk wettelijk kader en met welke budgettaire middelen zullen scholen taakleraren kunnen inschakelen ?

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, wie 'zorgverbreding' zegt, denkt aan de zorgverstrekkers. Als het gelijkekansen decreet is goedgekeurd, zullen we niet meer praten over taakleraren maar over zorgverstrekkers. Ze hebben de belangrijke taak kinderen met leermoeilijkheden te helpen. Ik denk dan aan dyslexie, rekenproblemen en nog vele andere problemen. Zorgverstrekkers zijn hun geld waard. Ze moeten in het organogram een volwaardige plaats krijgen. Ik hoop dat de minister daar werk van zal maken.

De voorzitter : De heer Suykens heeft het woord.

De heer Lucien Suykens : Bij de opmaak van het gelijkekansendecreet moeten we oog hebben voor alle kinderen met leerproblemen. We zijn grote voorstanders om inzake gelijke kansen een driesporenbeleid te voeren. Er is grotendeels aan onze wensen tegemoetgekomen. Ik wil echter nog pleiten voor bijkomende ruimte – in de eerste plaats financiële ruimte – om ook kinderen op wie het gelijkekansendecreet niet onmiddellijk van toepassing is niet te vergeten. De heer Martens zegt dat er een rol is weggelegd voor de taakleraren van vroeger, die de interne zorgbegeleiders kunnen worden genoemd.

Ik weet dat de minister pleit voor de autonomie van de scholen, ook wat de uitwerking van het lesurenpakket betreft. De praktijk leert me dat sommige directies onder druk van het personeel vaker kiezen voor de splitsing van een klas dan voor het toekennen van uren voor interne zorgbegeleiding. Dat is spijtig. Ik pleit er daarom voor een vast urenpakket in het totale lesurenpakket vast te leggen. Een directie kan dan zelf beslissen om daarvan gebruik te maken of niet ; als ze er geen gebruik van maakt, is ze het urenpakket kwijt. Ik weet niet wat dat zal kosten. In elk geval moet er oog zijn voor dit probleem, u mag dat niet alleen overlaten aan de directies en het personeel.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, we verschillen niet van mening over dit onderwerp. Wel heeft deze discussie grote budgettaire consequenties. Deze bespreking moet worden gesitueerd in het geheel van het gelijkekansendecreet en de werking van het onderwijs. De vragen van de heer Martens leven in de sector en de pers besteedt daar aandacht aan. Verscheidene volksvertegenwoordigers hebben daarover gesprekken gevoerd en gecorrespondeerd. Tijdens de komende weken moeten we daarover grondig discussiëren, om nadien een intense communicatie met de sector te organiseren over wat wel en wat niet kan. Wat ik hier zal zeggen, weerspiegelt de huidige stand van zaken. Het ontwerp van decreet is een eerste keer goedgekeurd door de regering. De VLOR moet nu een advies uitbrengen. Er zal worden over onderhandeld. Ik ben me er erg goed van bewust dat er nog correcties zullen worden doorgevoerd.

De eerste vraag gaat over de budgettaire verschuivingen. Ik heb daar nog geen goed zicht op, want de gegevens uit een bevraging van een representa-

tief staal van basisscholen en secundaire scholen worden nog verwerkt en geanalyseerd.

Welke scholen kunnen na 1 september 2002 een beroep doen op extra middelen ? Dat is afhankelijk van het aantal ingeschreven leerlingen die beantwoorden aan de gelijkekansenindicatoren van het decreet. Deze indicatoren zijn de volgende : het gezin leeft van een vervangingsinkomen, de leerling is thuisloos, de ouders behoren tot de trekken-de bevolking, de moeder is niet in het bezit van een diploma secundair onderwijs, een getuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig studiebewijs, en ten slotte, de thuistaal is niet het Nederlands. Deze laatste indicator moet in combinatie met ten minste een van de andere indicatoren voorkomen.

Tijdens de hoorzittingen en discussies over mijn visietekst waren de indicatoren een belangrijk aandachtspunt. Sociaal-economische en culturele indicatoren werden beschouwd als goede voorspellers voor het risico op leerproblemen. Er werd toen ook beklemtoond dat het werken met deze indicatoren toelaat preventief te werken en vermijdt dat men de nadruk legt op een louter remediërend-curatieve benadering. Dat laatste was de belangrijkste kritiek op de visietekst. In zijn advies van 17 april 2001 stelt de Vlaamse Onderwijsraad dat uit onderzoeken naar de democratisering van onderwijs blijkt dat indicatoren van de sociaal-economische en de sociaal-culturele achtergrond van de leerlingen, zoals het opleidingsniveau en de tewerkstellingssituatie van de ouders, zeer relevant zijn. De toekenning van extra middelen wordt volgens de VLOR het best gebaseerd op indicatoren die op schoolniveau een zo accuraat mogelijke voorspelling geven van de mate waarin de school onderwijskansarme leerlingen telt. In het advies werd een voorstel geformuleerd over de te hantieren indicatoren. Die zijn in grote mate door de overheid overgenomen in het ontwerp van decreet.

De formulering van de huidige indicatoren wijkt in mindere of meerdere mate af van de indicatoren die voordien werden gehanteerd. Ik heb hierop gewezen in mijn visietekst. Het komen tot een geïntegreerd beleid noodzaakte om een set van indicatoren op te stellen die de beoogde doelgroep zo goed mogelijk in kaart brengt. Dit element samen met andere, meer rechtvaardige toekenningsmechanismen van de extra middelen die met het decreet worden geïntroduceerd, sluiten verschuivingen binnen scholen en tussen scholen niet uit.

Vanderpoorten

Een voorbeeld van een gewijzigd toekenningsmechanisme is dat de extra middelen worden gekoppeld aan de met de indicatoren geïdentificeerde leerlingen. In het project zorgverbreding daarentegen waren de extra middelen gekoppeld aan het totale leerlingenaantal in het kleuteronderwijs, of in het eerste en tweede leerjaar. Dat stond los van het element doelgroep leerling. De indicatoren 'de moeder heeft het diploma secundair onderwijs niet behaald' en 'beide ouders zijn werkloos' van het project zorgverbreding blijven behouden in de nieuwe gelijkekansenindicatoren. De formulering is wel enigszins veranderd.

Kinderen met leermoeilijkheden die tevens aan de gelijkekansenindicatoren voldoen, zullen met dit nieuwe beleid van extra ondersteuning kunnen genieten, in de mate dat de school een voldoende aantal van deze leerlingen telt. Uiteraard zullen de middelen direct of indirect ook ten goede komen van andere leerlingen met speciale noden. De basis voor toekenning van extra middelen en de effectieve aanwending ervan in de school, hangen immers niet volledig samen. Het doel van de extra middelen is net wijzigingen in de handelwijze en in de werking van de school te implementeren waarbij beter tegemoet wordt gekomen aan de leerlingendiversiteit. Het effect van deze beoogde veranderingen bij leerkrachten en scholen komt ten goede aan alle leerlingen. Dit verschilt niet van de benadering in de projecten onderwijsvoorrang en zorgverbreding.

In mijn visietekst heb ik het probleem onderkend van leerlingen met leerproblemen die niet aan de gelijkekansenindicatoren voldoen. Ik heb toen gewezen op de relatie met de problematiek van het buitengewoon onderwijs en de geëigende strategie die hiervoor nodig is. Betere samenwerking tussen gewoon en buitengewoon onderwijs is belangrijk. In het ontwerp van decreet zijn daartoe mogelijkheden ingeschreven in het kader van tijdelijke projecten.

De laatste vraag van de heer Martens heeft betrekking op de mate waarin de taakleraar hierin een rol kan spelen. Uiteraard ben ik er voorstander van dat de bijzondere aandacht voor het omgaan met verschillen ook tot uitdrukking komt in het personeelsbeleid van de school, bijvoorbeeld onder de vorm van personeel met een bijzondere inhoudelijke opdracht. Dit kan, maar hoeft niet noodzakelijk een taakleraar te zijn. Het niet meer voorkomen of benadrukken van de functie van taakleraar in de regelgeving, heeft te maken met de pedagogische

vrijheid van de school om in het kader van de aanwending van het lestijdenpakket een personeelslid met een dergelijke opdracht aan te stellen. Het mag geenszins worden geïnterpreteerd als een onder- of niet-waardering van het werk van deze leerkrachten. Het is dus minder relevant of het nu taakleraars dan wel andere personeelsleden zijn die aangesteld worden, maar wel hoe ze binnen de scholen worden ingezet, wat hun opdrachten zijn, waar ze die uitoefenen, en wat de effecten op de leerlingen en op de draagkracht van het hele team zijn.

Indien wordt uitgegaan van de stelling dat het probleem uitsluitend een kindprobleem is, dat verschillen in prestatieniveau moeten worden opgeheven en dat daarvoor het personeelslid wordt ingeschakeld om vooral of uitsluitend individueel remediërend op te treden, zal men voor veel leerlingen naast het doel blijven schieten. Getuige hiervan zijn de grote aantallen leerlingen die toch nog tussen de mazen van het net vallen in het gewoon onderwijs, ondanks het feit dat heel wat scholen taakleerkrachten inzetten en dat er zorgverbredingsmaatregelen werden genomen.

Het onderwijsbeleid moet er daarom op gericht zijn scholen te ondersteunen om de onderwijsaanpak van de leerkracht en vooral het aanbod meer af te stemmen op de behoeften en mogelijkheden van kinderen. In zoverre de taakleraar of interne zorgcoördinator een taak opneemt die hiertoe bijdraagt, kan dit een belangrijke hefboom zijn en is dit binnen de beleidscontext perfect verdedigbaar. Het komt echter toe aan de school om dit personeel aan te stellen. De discussie over het feit of de uren al dan niet moeten worden gekleurd, wordt voortdurend gevoerd. Er moet worden gestreefd naar een evenwicht tussen autonomie voor de school en het kleuren van uren, opgelegd van bovenaf.

Ik wil nog de cijfers geven over de extra middelen die hiervoor worden uitgetrokken. In CAO V is een groeipad voor extra middelen uitgetekend. In 2001 bedroegen die 298 miljoen frank. In 2002 wordt dat 448 miljoen frank, in 2003 566 miljoen frank en in 2004 653 miljoen frank. Bovenop de 448 miljoen frank voor 2002 is in de begroting 2002 bij 'nieuwe initiatieven' in 95 miljoen frank extra voorzien voor de professionalisering van de overlegstructuur. Er is ook voorzien in een uitbreiding van het ondersteuningsbeleid in de eerste graad met 42,5 miljoen frank.

Natuurlijk staan er in de begroting nog andere elementen die ook met kansarmoede te maken heb-

Vanderpoorten

ben, maar niet onmiddellijk met zorgverbreding. Ik denk bijvoorbeeld aan de aandacht voor het Nederlands Tweede Taal, de basiseducatie en dergelijke. Dit laat ik nu even buiten beschouwing.

De vraag van de heer Martens gaat eigenlijk over deze problematiek in het basisonderwijs. Hier proberen we daar één element van op te lossen, namelijk de kansarmoede. De bedoeling is om met een vervolg te komen dat vanaf het schooljaar 2003 zichtbaar moet worden. Dat hangt natuurlijk ook van de budgettaire mogelijkheden af. Het is mijn bedoeling om tot een basispakket te komen dat aan alle basisscholen wordt gegeven. Ik bedoel daarmee dat er in elke school een aantal mogelijkheden moeten kunnen worden geboden. Een essentieel onderdeel daarin is de zorgtaak.

In elke basisschool zijn er kinderen die extra zorg nodig hebben. Men schat het aantal leerlingen met leersstoornissen op ongeveer 10 percent. Dat is nog iets anders dan de ondersteuning die men nodig heeft voor kansarmen. Eigenlijk vormt dit ontwerp van decreet over het basisonderwijs en het ontwerp van decreet dat op komst is over het buitengewoon onderwijs, één geheel. Dit zou dan ook best in een keer worden doorgevoerd. Het uitwerken echter vraagt veel tijd en overleg, en er hangt uiteraard aan alles een prijskaartje. Het komt er dus op aan om het meest dringende eerst uit te voeren. Ik benadruk dat wat ik heb geantwoord, een beeld schetst van de huidige stand van zaken. Het is best mogelijk dat er in de toekomst verschuivingen gebeuren.

Heel wat ouders kruipen in de pen om over een bepaald onderdeel van dat ontwerp van decreet brieven te schrijven. Gisteren heb ik een brief gekregen van ouders die pleiten voor inclusief onderwijs en met dit ontwerp van decreet hun kans willen grijpen. Dat inclusief onderwijs is niet zo eenvoudig. Het zijn de meest mondige ouders die schrijven, terwijl het vaak om kinderen van onmondige ouders gaat. We moeten alles in de juiste context plaatsen. De zaken die hier worden aangehaald, zijn me bekend en kunnen rekenen op mijn aandacht.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, het is goed dat we alles aan de orde stellen en niet zo-

maar passief toekijken tot het ontwerp van decreet op tafel ligt.

Dit is een voorontwerp van decreet over het gelijkekansenbeleid. Over de andere aspecten is er een visietekst in wording. U dreigt daardoor twee ritmes te krijgen. Op korte termijn zult u stappen zetten in het gelijkekansenbeleid, met alle budgettaire gevolgen van dien. De anderen zijn bang dat de middelen waar ze vandaag over beschikken, hen morgen worden ontnomen. Moet u die twee ritmes niet op elkaar afstemmen om uw beleid coherenter te maken ?

Het is belangrijk om de goede criteria te vinden in de discussie over de kansarme en anderstalige, meestal allochtone leerlingen. Er zijn ook kinderen uit kansarme milieus die goed meekunnen. Hoe is de situatie voor anderstalige leerlingen in Brussel ? We moeten dit met grote zorg opvolgen. Het is van groot belang om een evenwicht te vinden, om niet minder, maar ook niet meer te doen dan nodig is.

Het zou ook nuttig zijn dat we de simulaties die u maakt, kunnen volgen. Dat helpt ons met kennis van zaken mee te denken met het project dat u voor ogen hebt.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : We staan voor een keuze. Vreest u niet, mijnheer Martens, dat, als we voor de beide mogelijkheden kiezen, we in een systeem terecht komen zoals dat vroeger bestond. Een aantal scholen voldeed, maar ze werden afgetopt omdat de budgetten niet voldoende waren. Er was een discrepantie tussen scholen die iets kregen en scholen die niets kregen.

Mevrouw de minister, u zegt dat de anderstaligheid een ander criterium is. Moet dan het criterium anderstaligheid überhaupt worden ingeschreven ?

Minister Marleen Vanderpoorten : We hebben willen voorkomen dat anderstalige welstellende kinderen niet in die indicatoren terecht komen. Zij hebben andere mogelijkheden.

De heer Kris Van Dijck : Men moet voldoen aan de andere criteria, of men anderstalig is of niet. Dat is toch hetzelfde.

De voorzitter : Het gelijkekansenbeleid heeft niet alleen te maken met budgetten maar ook met een mentaliteit in de scholen.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.23 uur.*
